

Lacsán Mihály köszöntése

Acs S. Sándor felvétele

Születésnapot ünnepezt Lacsán Mihály nyugdíjas kerületi tanácselnök, a Szocialista Hazáért Erdemrend és még számos kitüntetés tulajdonosa, a Szeged városi pártbizottság tagja. A 70. évét betöltött Lacsán Mihálynak Rigó Szilveszter osztályvezető nyújtotta át a városi pártbizottság ajándékát, megköszönve a több évtizedes pártmunkát, a megszámlálhatatlan társadalmi munkaóráit, amelyekkel a szocialista haza építésén fáradozott. A Lacsán Mihály otthonában rögtönzött ünnepségen felidéztek a régi emlékeket, és beszélgettek a mai feladatokról is, amelyek megoldásában az ünnepezt tanácsagként és népi ülnökként is munkálkodik.

Öregedő divat

Ruha teszi az embert, még akkor is, ha a mondás homlokegyenest ellenkezőt állít. Gondoljuk el, mekkora a fejlődés az állítólagos fügefalevélről a mai, színes, anyagban változatos fürdőruhákig. Sőt, bizonyos hírek azt sugallják, hogy a lenyugvó nap országában a gyengébb nem megint tovább lépett. Divatba jött az egyrészes strandviselő. A fejlődés útja, mint az életképes divaté általában, ezúttal is a praktikusság felé vezet. Mert azt mondják, nincs nagyobb nyűg a tűző naptól lepirult vállon és hátton ide-oda csúszkáló fürdőruha-felsőrésznél.

A Kollibri sorozatban megjelent Korok, divatok című könyv lapozgatása közben egyre inkább lelepleződik a modern öltözködés kimeríthetetlenül tűnő ötlettára. Pedig az ismertetés véget ér az ezerkilencszázhuszas évek utoljának divatirányzatával.

Addigra azonban zömmel előkerülnek a mai ruhákra jellemző kivágások, bevágások, zsebek, zsabók, sziluettek. Miként a bizánciak hosszú felsőruházata, a tunika dalmatika alól kilátott a tunika talárisz az idej nyáron is kikandikált a díszkoba vonuló tinédzserlányok csipkés alsósoknyájára a pazar estélyiruha alól. Nem beszélve a boka fölötti átkötözött farmernadrágról, amely tökéletes „koppintása” az évszázadokkal korábbi, bocskorral együtt viselt változatnak. A rámasz csizmára emlékeztető férfi lábbeliket már említeni sem érdemes. Különben nem lenne meglepő, ha a télen felkerülne rájuk a csörgős sarkantyúk is. Ennél az esetleges, de korunk zajártalmi közepette elhanyagolható szélsőségnél érdemes egy kicsit időzni. A XIV–XV. században Burgundiában elterjedtek a ruhákra varrott csörgők és harangocskák. Hiába hozták a tiltó rendeleteket, a főkomposok továbbra is csö-

rögtek, csilingeltek a sikátorokban. Okulva a példából, nem célszerű tehát eldugdosni otthon a karácsonyi csengettyűket vagy a fiókban lapuló tiki-takit. Bízunk az időre, ami a felesleges kenderkócába bugyolálva némítja el az effajta hangos hóbortokat.

Nemrég többen tüvé teték az üzleteket a hegyes orrú, magas sarkú, bő szárú női kiscsizmákért, de sehol nem akadtak a nyomára. Megfigyelők szerint ez a fazon utoljára a középkori királyi udvarok kövezetén kopogott sűrűn, onnan szivárgott be a maszek cipészek boltjaiba. A cipőgyárakat valahogy elkerülte, s ezért az üzletekben sem lehet kapni. Aligha hihető, hogy a burgundi csengettyűtilalom ismétlődött volna meg.

J. E.

Ilyenkor ősszel nemcsak a madarak vonulása veszi kezdetét. Az iskolás diákoké is. Meg az anyáké. Ha megfigyelték, egyik üzletről a másikra vándorolnak.

Az utcára kigyózó sorokban is zömmel ők állnak ezekben a napokban. Kezdek a papírboltokban. Van füzet, toll, ceruza, csomagolópapír, meg is vehetik, ha hosszú várakozás árán is: vessenek magukra, miért hagyják a vásárlást az utolsó pillanatra. Nem érheti szó a kereskedelem háza elejét. Dolguk végeztével fogják sátorfájukat és székhelyüket áteszik valamelyik ruházati boltba.

Az okosabbak egyenesen a Centrumba mennek, ott a legbőségesebb a kínálat iskolapöncnyekből.

De mi is kell még hirtelen? Tornacipő és valamiféle lábbeli, amelyben az őszi — reggel hideg, esős, délelben fölmelegedő, este hűvös — időben nyugodtan elengedheti otthonról szülő a gyermekét. Hát ilyen aztán

Mongóliába utazott a Vöröskereszt küldöttsége

A Mongol Vöröskereszt meghívására kedden magyar vöröskereszt küldöttség utazott Ulánbátorba. A Hantos János főtitkár vezette delegáció a testvérszervezet munkáját tanulmányozza.

Tanácskozás a rendszerszerű növény- termesztésről

Ötvenöt éves a soroksári paradicsomtermesztési rendszer, amelynek tábláin előre meghatározott ütemezés szerint érik a termés. Ebből az alkalomból a rendszergazda — az ócsai Vörös Október Termelőszövetkezet — kedden tanácskozára hívta meg a taggazdaságok, a kutatóintézetek és a feldolgozó vállalatok szakembereit, hogy együtt vitassák meg a korszerű paradicsomtermesztés tapasztalatait, s a termelési rendszer fejlesztésének lehetőségeit.

A tanácskozás résztvevői a többi között megállapították, hogy kevés a gépi betakarítást tűző, az éghajlati és talajadottságoknak is megfelelő magyar paradicsomfajta, a rendszerben termelt fajtáknak még mintegy 90 százaléka külföldi eredetű. Ezért a kutatóintézetektől azt várják, hogy minél több, géppel betakarítható hazai paradicsomfajtát nemesítsenek. Az SPR taggazdaságai egyébként az elmúlt esztendőben 350 mázsás hektáronkénti termést értek el, 66 mázsával többet az ország átlagnál.

Tanácskozás lesz csütörtökön is a közös gazdaság ócsai telepén, ahová szintén rendszergazdaként — a ciroktermesztő partnergazdaságok vezetőit, munkatársait hívták meg. Ezt a fontos takarmánynövényt a gyenge termőképességű, csapadékszegény homokos talajokon termesztik.

A két esztendőre elismert ócsai rendszert a ciroktermesztő gazdaságok kétharmada alkalmazza. Hektáronként 25 mázsás átlagtermést érnek el azokon a földeken, amelyek korábban alig 15 mázsás roszot adtak. A tanácskozás ezúttal is a termelési technológia továbbfejlesztése.

Anyák vonulása

nincs. Se égen, se földön. Miért is lenne elegendő mindenféle méretű tornacipőből és könnyű felcípőből ilyenkor, szeptemberben? Van papucs, bojtos, meleg és szegedi, van bélelt téli csizma, van magasszárú fűzős egykettő, és van szandál. No, nem bók választékban, és persze, az sem mindenhol: a 29. 30. 31-es lábú kiskisiskolások mamája vonulhat üzletről üzletre, pénzt nem tudja cipőre cserélni. Legfeljebb az öszeszefutott, már ismerős sors-társakkal tud eszmét cserélni a nálunk oly sokat hangoztatott gyermekkultuszról, amelyet oly sikeresen leplez a cipőipar és a kereskedelem.

Tenát elkezdődött a tanév, itt az őszi, folytatódik a diákok — és az anyák vonulá-

A párt ifjúságpolitikája a szegedi járásban

Ma már egyetlen területi, társadalmi és kulturális feladatot sem lehet megoldani anélkül, hogy az MSZMP KB ifjúságpolitikái határozata ne tükröződnék a napi munkában. Ez a megfogalmazás kapott hangsúlyt a szegedi járási párt-végrehajtóbizottság legutóbbi ülésén, amelynek napirendjén az ifjúságpolitikái határozat végrehajtásának tapasztalatait, az ifjúság körében végzett eszmélet, politikai nevelőmunka volt a téma. Nyolc esztendeje már, hogy megjelent az MSZMP KB-nek ez a fontos, az egész társadalmat érintő határozata, amelynek végrehajtásából a szegedi járási és községi pártszervek is kivették a maguk részét saját területükön.

Nemcsak a testületek, az egyes párttagok személyes felelőssége, aktivitása is növekedett az ifjúságról vállalt munkában, kezdve a munkahelytől a családig, a különböző, az ifjúságpolitikái határozat végrehajtásában a soros feladatokat meghatározó fórumoktól a társadalmi és gazdasági szervezetekig. Ennek a munkának a szolgálatában állnak képzési, oktatási rendszerek az ifjúság eszmélet, politikai nevelésében, továbbá a tömegpolitikái rendezvények sora, s a közélet megannyi színtere. Ennek jegyében vált szorosabbá a pártszervek, szervezetek kapcsolata a KISZ-szel. A pártalapszervezetek megfelelő arányban vonják be a fiatalokat a politikai oktatásba. Jellemző példa: az 1977/78-as oktatási évben a szegedi járásban a káderképző tanfolyamok — marxizmus—leninizmus egy- és kétéves középiskola, vezetői konferenciája — hallgatóinak 22 százaléka, a tömegpropaganda tanfolyamokon pedig 24 százaléka harminc éven aluli volt.

A pártoktatásban részt vevő fiatalok többsége ifjúsági vagy gazdasági vezetőként dolgozik. Nemcsak el-sajátítják a pártoktatás nyújtotta magasabb ismereteket, hanem hasznosítják is azokat műveltségük gyarapítására és tudásukat átadják másoknak. Hatékonnyabbá vált a gyakorlatban a KISZ új képzési-oktatási rendszere is — ifjúsági vitakör, titkárképző tanfolyam, Kilián-kör, aktivisták

köre —, másrészt jól felkészült propagandisták — 30 százaléka párttag — oktatnak. A szervezett fiatalok sokaságából közel kétezeren vettek részt a KISZ által rendezett képzésben az 1977/78-as oktatási évben. A KISZ új képzési formákkal gazdagodott rendszere akkor és ott érezteti hatását, amikor fiatalok kéri felvételüket a pártba, KISZ-ajánlással, amely kiemelkedően jó a szegedi járásban, 1974-ben még 27 harminc éven aluli került a pártba KISZ-ajánlással, tavaly már 59-en, ez évben pedig, januártól júliusig 33-an élveztek a KISZ támogatását.

Eredményes az ifjúságpolitikái határozat végrehajtása a közéletben, a politikai aktivitásban való részvételben, az ilyen irányú ösztönzésben is. Számok érzékeltetik, hogy harminc éven aluliak mennyien vesznek részt, dolgoznak választott testületekben, a községi tanácstól az üzemi pártvezetőségekig, a községi Hazafronttól a pártalapszervezeti vezetőségekig, vagy még magasabb fórumokon hallják hangjukat. A szegedi járásban 2 ezer 885 választott testületi tag között 516-an harminc éven aluliak és felelősségteljes munkát végeznek. Ezért alapították meg az ifjúságpolitikái határozat végrehajtá-

sának menetét tárgyaló legutóbbi ülésén az MSZMP szegedi járási végrehajtó bizottsága: „A különböző párt-, állami és társadalmi szervezet vezető testületeibe választott fiatalok többsége megállja a helyét”.

Ami pedig a KISZ járási rendezvényein a részt vevők számát illeti az 1977/78-as mozaikban júliusig: politikai és szolidaritási rendezvényeken részt vettek 2 ezer 300-an, sport- és kulturális rendezvényeken pedig 1930-an. A számok is azt mutatják, hogy növekedett a szegedi járásban is az ifjúság elkötelezettsége a szocialista társadalom építésében. Javult a fiatalok közéleti tevékenysége és a KISZ tömegbefolyása. Sokat fejlődött a művelődésre, a sportolásra való igény is. Vannak azonban még feladatok. Ezek közé tartozik, hogy a gazdasági szervek és a KISZ-szervezetek kiemelt feladatként foglalkozzanak a soron következő ifjúsági parlamentek előkészítésével, megszervezésével. A fiatalok jó előre ismerjék meg és mondjanak véleményt a parlament elé kerülő beszámolóról. A KISZ-ben a társadalmi szervezetekben dolgozó kommunisták fordítsanak nagyobb figyelmet továbbra is a munkában kitűnt fiatalok párttaggá nevelésére.

L. F.

Összehangoltabb betegellátás

Kevesebb a szívhalál

Korunk egyik leggyakrabban előforduló és a legtöbb áldozatot követelő, alattomosan támadó népbetegsége a szívinfarktus. A súlyos vér-ellátási zavarokkal járó szervi rendellenesség a gyógyítók eddigi tapasztalata szerint a kialakulását közvetlenül követő időszakban a legveszélyesebb, bár később is csak nagyon nehezen lehet vele megküzdeni. Ezért a jövőben a gyógyítás helyett elsődlegesen a megelőzésre kell törekedni. Ennek a helyesnek felismert elvnek a jegyében folytak Dél-Pest területén széles körű helyzetfelmérő vizsgálatok. Az Országos Kardiológiai Intézet irányításával végzett munka szervezésen kapcsolódik az Egészségügyi Világszervezet kezdeményezésére tizenhét ország részvételével infarktus regiszter program kidolgozásához és megvalósításához.

A vizsgálatot végző szakemberek Oláh Bélának, az MTI tudományos munkatársának elmondották, hogy a kísérletül választott városrészben a körzeti orvosok és az ott működő egészségügyi intézmények szakértőinek közreműködésével félmillió ember közül szemelték ki a vizsgálandó alanyokat. A szűrés nagyon alapos volt: a több szakaszos tevékenység első fázisában valamennyi olyan infarktusos esetet leltárba vettek, amely e terület lakosai között általában előfordul. A feltárás mélységét az is mutatja, hogy nemcsak az aktív és már röntgennel kimutathatóan kóros elváltozásban szenvedőket emelték ki, hanem a betegségre a legcsekélyebb hajlamot mutatókat is. A fogé-

konyságot számos, későbbi szívrendellenesség kifejlődésére utaló körülmény egyedi és összesített elemzéséből derítették fel.

A több mint két éve kezdődött és jelenleg is folyamatban levő nagy horderejű akcióprogram a szűkös körházi ágykapacitás optimális kihasználását segíti elő. A különböző szinten dolgozó egészségügyiek kellően összehangolt, integrált munkája biztosítja, hogy a beteg idejében és rögtön arra a koronáriás intenzív osztályra kerülhessen, ahol gyógyulása leginkább remélhető. A fejlődés ezen a téren máris rendkívül figyelemre méltó nem egészen tíz évvel ezelőtt a rászorulóknak mindössze tíz százaléka került ilyen zökkenőmentesen mindjárt ezekre az ápolóhelyekre, jelenleg viszont már 80–85 százaléka.

A minden egyes fázisban szinkronban levő összedolgozás a halálistatisztikát is kedvezően befolyásolta. Az akció kezdete óta a vizsgálatba bevont részen harmadára csökkent a halálozási irány, tíz százalékkal kevesebb száma, s valamivel kevesebb szer fordult elő 24 órán belül bekövetkező tragédia. Dél-pesti viszonylatban ez évente kétszáz ember életének a meghosszabbítását jelenti.

A program kivitelezői elmondották azt is, hogy Dél-Pest öt kerületében eddig szerzett tapasztalatokat a jövőben még szélesebb körben kívánják hasznosítani, ezzel is elősegítve az infarktus elleni küzdelmet. (MTI)

Ch. Á.